

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521201580
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3521201580.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti R.: E., nar. XX.XX.XXXX., Q., nar. XX.XX.XXXX, M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, deti rodičov: matky F. O. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., korešpondenčná adresa B., zastúpenej JUDr. Katarínou Galovou, advokátkou so sídlom v Piešťanoch, E. Belluša 6936/10, IČO: 42 164 460, a otca X. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, na odvolanie matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 28. septembra 2021, č.k. 11P/23/2021-92, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletej M., nar. XX.XX.XXXX potvrdzuje s tým, že vyživovacia povinnosť otca u všetkých maloletých detí sa zvyšuje s účinnosťou od 12.05.2021.

Vo výroku II. o nedoplatku na zročnom výživnom a vo výroku V. o trovách konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Odvolanie matky maloletých detí voči výroku III. o zaviazaní otca podieľať sa na zvýšených mimoriadnych jednorazových výdavkoch maloletých detí odmieta.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej E. a Q., u oboch zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne, k maloletej M. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne, ktoré výživné uložil otcovi platiť k rukám matky maloletých detí vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od 13.05.2021. Výrokom II. uložil otcovi nedoplatok na zameškanom zvýšenom výživnom na maloleté deti za obdobie od 13.05.2021 do 28.09.2021 v celkovej výške 545,50 eur splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Výrokom III. sa otec zaviazal podieľať na zvýšených mimoriadnych jednorazových výdavkoch spojených so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou maloletých detí. Vo výroku IV. súd uviedol, že sa mení rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 4P/69/2018-29 zo dňa 15.02.2019 v časti určenia vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti a výrokom V. súd rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 26, § 62 ods. 1 - 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k podstatnej zmene pomerov na strane rodičov a maloletých detí, odôvodňujúcej zvýšenie vyživovacej povinnosti otca. Súd konštatoval, že maloleté deti sú staršie, výdavky na odôvodnené potreby maloletých detí sú vyššie, maloletá E. je žiačkou X. ročníka

a maloletá Q. žiačkou X. ročníka, obe X. stupňa ZŠ, maloletá M. je žiačkou X. ročníka X. stupňa ZŠ. Deti sa v škole stravujú, maloletá M. navštevuje aj školský klub. Matka hradila za školské potreby a knihy sumu 130,45 eur. Maloleté deti majú zdravotné problémy, mal. E. a mal. M. s vyprázdňovaním, mal. Q. je alergička, astmaticka. Výdavky na výživové doplnky, vitamíny, lieky, kožné a zubné ošetrovanie matka uviedla vo výške 154,64 eur. Deti chodili na záujmové krúžky, ktoré však od septembra nenavštevujú. Súd uviedol, že matka od marca 2021 býva s maloletými deťmi v prenajatom 3-izbovom byte, za ktorý platí spolu s energiami 550 eur mesačne. Príjem matky spolu s prídavkami na deti, daňovým bonusom a výživným predstavuje 1 200 eur, pričom príjem otca sa zvýšil o cca 500 eur a predstavuje 1 860 eur. Matka v čase rozvodu a aj po rozvode, keď žila s maloletými deťmi a otcom v spoločnom rodinnom dome, sa podieľala na úhrade nákladov na bývanie v polovici. Rodičia si dohodou vyporiadali bezpodielové spoluvlastníctvo tak, že otec sa stal výlučným vlastníkom rodinného domu a matke vyplatil 75.000 eur. Matka až do odchodu z rodinného domu otcovi hradila náklady na domácnosť vo výške 300 eur. Matke sa zvýšili náklady na bývanie v byte o 250 eur, avšak aj otcovi sa po odchode matky zvýšili náklady na bývanie zo sumy 300 eur na sumu 600 eur. Aby matku mohol otec vyplatiť z rodinného domu, vzal si hypotekárny úver, ktorý spláca mesačne vo výške 399 eur a 200 eur má mesačné výdavky na energie a poplatky. Matka sa pritom rozhodla bývať v podnájme s deťmi do doby, kým si postaví rodinný dom, pričom od rodičov si kúpila pozemok. Domácnosť v byte zariadila čiastočne vybavením z rodinného domu, deťom zakúpila písacie stolíky, matrace, lampy. Otec zostal bývať v rodinnom dome, dokupoval nábytok a vybavenie do domácnosti. Matka v konaní poukazovala na majetkové pomery otca, ktorý má motocykel a osobné motorové vozidlo, pričom v konaní bolo preukázané, že tieto zakúpili jeho rodičia, ktorí sú ich vlastníkami a otec je ich užívateľom. Súd mal za to, že došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, odôvodňujúcej zvýšenie výživného na maloleté deti a zvýšil výživovaciú povinnosť otca na maloleté deti z celkovej sumy 300 eur na sumu 420 eur mesačne, a to u mal. E. a mal. Q. u oboch zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne a u mal. M. zo sumy 100 eur na sumu 120 eur mesačne. Pri zvýšení výživovacej povinnosti súd vychádzal z odôvodnených potrieb maloletých detí, ako aj z vyššieho príjmu otca, ktorý je 1 830 eur. Matka má pritom s deťmi bežné mesačné výdavky zodpovedajúce ich veku. Pokiaľ majú zdravotné problémy, matka im zakupuje probiotiká, vitamíny. V súčasnosti maloleté deti nenavštevujú výtvarné kurzy, za ktoré matka hradila 96 eur mesačne. Otec sa s deťmi pravidelne stretáva každý druhý víkend v mesiaci, taktiež počas prázdnin, sviatkov. Okrem výživného otec platí na maloleté mesačne poisťku spolu 50 eur, zakupuje im oblečenie, obuv, počas dištančného vyučovania kúpil notebook s rýchlejšim internetom, chodí s deťmi na dovolenky, v lete k moru, na výlety, zaplatil deťom aj letný tábor. Matka v konaní namietala, že sa otec nepodieľa na jednorazových výdavkoch spojených so školskou dochádzkou. V konaní bolo preukázané, že minulý rok na začiatku školského roka prispel sumou 50 eur, tento rok neprispel. Súd zaviazal otca podieľať sa na mimoriadnych jednorazových výdavkoch spojených so školskou dochádzkou a súčasne aj so zdravotnou starostlivosťou. V súlade s ust. § 224 Civilného sporového poriadku súd opravil nesprávne vypočítaný nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 480 eur, uvedený vo vyhlásení rozsudku. Otcovi vzniknutý nedoplatok na zročnom výživnom v celkovej výške 545,50 eur ako rozdiel medzi určeným zvýšeným zbežným výživným a pôvodnou sumou výživného od 13.05.2021 do 28.09.2021 povolil splácať po 50 eur spolu s bežným výživným, a to pod stratou výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, kedy sa stane splatným celý dlh na výživnom. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil ust. § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prostredníctvom právnej zástupkyne odvolanie matka maloletých detí, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že výživovacia povinnosť otca na maloleté deti bude zvýšená s účinnosťou od 12.05.2021, pričom u maloletej M. iadala výživné zvýšiť tak ako u starších sestier zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne. Zároveň sa domáhala zmeny rozsudku vo výroku o zročnom výživnom u maloletých detí s účinnosťou od 12.05.2021 do vyhlásenia rozsudku a výrok III. napadnutého rozsudku žiadala zrušiť. V prvom rade namietala, že návrh na zvýšenie výživného bol súdu prvej inštancie doručený 12.05.2021 a nie 13.05.2021, ako uvádza súd prvej inštancie. Súd potom nesprávne označil v napadnutom rozsudku účinnosť zvýšenia výživného až od 13.05.2021. Uviedla, že návrh na zvýšenie výživného ma mal. deti podala z dôvodu podstatnej zmeny pomerov, keď sa u nej zvýšili náklady na bývanie od marca 2021. Teda od doby, kedy sa odsťahovala z rodinného domu, ktorý bol pôvodne v bezpodielovom spoluvlastníctve rodičov a zostal vo výlučnom vlastníctva otca. Rovnako tým dôvodom boli zvýšené odôvodnené potreby maloletých detí, a to s poukazom na ich rastúci vek, zmenu predškolského zariadenia u mal. M. na navštevovanie školského zariadenia, ako aj s ohľadom na vývoj životných nákladov. Ďalším dôvodom bolo zvýšenie príjmu na strane otca, keď disponovala nepotvrdenými informáciami o tom, že otec bol v zamestnaní povýšený a údajne mal dosahovať príjem viac ako 2.000 eur mesačne. Uviedla, že pôvodne žiadala zvýšiť výživné na maloleté deti zo sumy 300

eur mesačne na sumu spolu 550 eur mesačne (pre E. 200 eur, pre Q. 200 eur, pre M. 150 eur). Po preukázaní príjmu otca a po otvorení pojednávania vo veci samej bola ochotná pristúpiť na zvýšenie výživného pre E. a Q. po 170 eur a pre M. 150 eur mesačne, s čím však otec nesúhlasil a súhlasil so zvýšením u E. a Q. po 130 eur a u M. 120 eur. Pritom zo správy kolízneho opatrovníka bolo preukázané, že otec sa pri šetrení pomerov vyjadril, že by súhlasil so zvýšením výživného o 30 eur na každé dieťa. Kolízny opatrovník, ktorý má zastupovať výlučne záujmy dieťaťa v priebehu pojednávania 07.09.2021 opustil počas jej výsluchu pojednávania a nebol prítomný ani na výsluchu otca maloletých detí, čím podľa jej názoru jeho neprítomnosťou bola porušená zásada bezprostrednosti a ústnosti. Kolízny opatrovník sa vrátil na pojednávania až v závere pojednávania, pričom ona mala v úmysle využiť svoje právo vyjadriť sa k vyjadreniam otca a jej právna zástupkyňa žiadala, aby sa kolízny opatrovník vyjadril vo veci. Na tieto jej procesné požiadavky súd odročil pojednávania za účelom vykonania ďalšieho dokazovania. Pritom pojednávania dňa 28.09.2021 sa za kolízneho opatrovníka zúčastnila už iná osoba ako osoba, ktorá sa zúčastnila predchádzajúceho pojednávania a ktorá šetrila pomery u rodičov. Kolízny opatrovník na pojednávani nekládol účastníkom konania otázku a iba predniesol návrh na zvýšenie výživného u E. a Q. na 150 eur a u M. na 120 eur mesačne bez bližšieho zdôvodnenia. Tento návrh kolízny opatrovník predniesol výlučne na základe informácii z predchádzajúceho pojednávania a bolo zrejme, že osoba vystupujúca za kolízneho opatrovníka nemala mandát prispôbiť alebo meniť návrh v zmysle výsledkov prebiehajúceho pojednávania 28.09.2021 alebo zisťovať skutočný stav veci kladením otázok účastníkom konania. Bola to pritom ona, ktorá prostredníctvom právnej zástupkyne opätovne za účelom dosiahnutia dohody navrhla zvýšenie výživného na každé dieťa o 50 eur, teda na každé z detí po 150 eur mesačne. S týmto návrhom otec opätovne nesúhlasil. Na to vstúpil do komunikácie rodičov súd, ktorý navrhol, aby sa do výroku rozsudku doložila otcovi povinnosť podieľať sa na mimoriadnych jednorazových výdavkoch spojených so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou maloletých detí. S týmto návrhom ona nesúhlasila a poukázala na právnu neistotu, ktorá by sa takýmto výrokom vnesla do vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom, keď otec do podania návrhu, ale aj v čase vyhlásenia rozsudku neparticipoval na mimoriadnych jednorazových výdavkoch detí. Podľa jej názoru je takýto výrok nevykonateľný, neurčitý a nie je ani v záujme maloletých detí. Súd na uvedenom postavil svoje súhlasné stanovisko s návrhom kolízneho opatrovníka o výške zvýšeného výživného, a teda spornou zostala už len výška 30-tich eur mesačne na mal. M., u ktorej možno konštatovať výraznejšiu zmenu, keďže prešla z predškolského zariadenia do školského zariadenia. Súd taktiež pochybil, keď neprotokoloval celé znenie otázok, z ktorých by bolo preskúmateľné k zisteniu akej okolnosti je otázka kladená a ako na ňu vyslúchaný odpovedal. Niektoré zásadné skutočnosti súd protokoloval nesprávne, čo žiadala jej právna zástupkyňa opraviť v úvode pokračujúceho pojednávania dňa 28.09.2021. Súd taktiež pochybil, keď nevykonal všetky listinné dôkazy predložené účastníkmi konania, ich oboznámením. Pri tvrdení otca o uložení usporiadaných finančných prostriedkov patriacich deťom vo výške 3.000 eur sa uspokojil iba s nahliadnutím do dokladu predloženým otcom o zriadení účtu, ktorý otec zriadil deň pred pojednávaním. Ona pritom prostredníctvom zástupkyne namietala formu tohto účtu, s ktorým môže otec voľne disponovať. Rovnako to platí aj o listinnom dôkaze o zaplatení sumy 240 eur za deti v letnom tábore. Ďalej namietala, že súd v závere pojednávania nevyzval účastníkov konania na záverečné vyjadrenie, ani na záverečné návrhy, ani nevyhlásil dokazovanie za skončené. Podľa jej názoru súd neúplne a nesprávne zistil skutočný stav veci a zo zisteného skutkového stavu vyvodil nesprávne právne závery o výške zvýšenia výživného. Súd nesprávne zistil, že za stravu maloletých detí v školských zariadeniach hradí 40 eur mesačne, keď ona túto výšku nákladov neuvádzala. Za stravu je hradená suma pohyblivo, napr. v októbri 2021 to bola za všetky deti spolu suma 87,10 eur, v novembri 2021 suma 65,80 eur. Otcovi sa podľa jej výpočtu nezvýšil príjem oproti ostatnej úprave výživného o 500 eur, ale o 544,27 eur, kým jej vzrástol príjem o minimum, zo sumy 650 eur na sumu 702,31 eur, teda o 52 eur. Súd na jednej strane konštatuje, že sa jej zvýšili náklady na bývanie o 250 eur, súčasne však hodnotí, že aj otcovi sa zvýšili náklady na bývanie, keď čerpal hypotekárny úver na vyplatenie matky z jej podielu na rodinnom dome. Otec si pritom hypotekárnym úverom zvýšil životnú úroveň, kým ona oproti ostatnej úprave výživného si životnú úroveň voporiadaním BSM nezvýšila, keďže došlo iba k transformácii jej podielu na spoločnom majetku. Podľa jej názoru na hypotekárny úver otca treba nazerať ako na výdavok, ktorý nebolo otcom nevyhnutné vynaložiť. Životná úroveň o otca je podstatne vyššia ako jej, keď mu dovoľuje platiť hypotekárny úver 399 eur a súčasne náklady 200 eur na rodinný dom bez toho, aby sa dostal do finančnej núdze. Ďalšia skutočnosť, ktorá poukazuje na vyššiu životnú úroveň otca je to, že sa plánuje presťahovať do B. za priateľkou. Dom si ponechá, aby tam mohol byť v čase styku s maloletými deťmi, čiže otec je ochotný vynakladať náklady na rodinný dom, ktorý bude celý mesiac, okrem 6-tich dní v mesiaci nevyužívaný. Otec si taktiež dovoľí absolvovať s deťmi rôzne dovolenky, a to aj zahraničné v Chorvátsku, kým ona si môže dovoliť iba jednoduché výlety s deťmi a rovnako deťom je

schopný zaplatiť aj drahé tábory, napr. naposledy po 240 eur na každé dieťa. Podľa jej názoru k životnej úrovni otca treba pripočítať aj požívanie darov od jeho rodičov, a to motocykla a motorového vozidla. Súd napokon pri konštatovaní podstatnej zmeny pomerov odignoroval aj vývoj životných nákladov, ktorá aktuálne dosahuje najvyššiu úroveň za posledných osem rokov. Nepovažuje za dostatočne zdôvodnené rozhodnutie súdu ohľadne zvýšenia výživného, predovšetkým u mal. M. iba o 20 eur mesačne. Podľa jej názoru hoci medzi deťmi je určitý vekový rozdiel zvýšenie nákladov na ich odôvodnené potreby je rovnakého alebo podobného charakteru. Preto nebol žiadny skutkový a právny dôvod, aby zvýšenie výživného na strane mal. M. nebolo rovnaké ako u mal. Q. a E.. Ďalej uviedla, že bez ohľadu na to ako súd procesne opravil vyhlásený rozsudok pre chybu pri počítaní nedoplatku na zročnom výživnom, výrok II. napadnutého rozsudku je nesprávny aj z dôvodu, keď nie je možné jedným výrokom sčítať nedoplatok na zročnom výživnom za všetky 3 deti spoločne, ale je potrebné určiť nedoplatok na zročnom výživnom na každé dieťa samostatne. Pokiaľ ide o výrok III. napadnutého rozsudku, tento považuje za nevykonateľný, nemajúci oporu v Zákone o rodine, preto ho žiadala zrušiť a vytvoriť právnu istotu vo vyživovacej povinnosti otca voči deťom rozhodnutím o zvýšenom výživnom v pevne stanovených opakujúcich sa plneniach.

3. K odvolaniu matky maloletých detí podal písomne vyjadrenie otec maloletých detí a žiadal rozsudok súdu prvej inštancie ohľadne zvýšenia vyživovacej povinnosti k maloletým deťom potvrdiť. Uviedol, že je pravdou, že pôvodne s podaným návrhom na zvýšenie výživného nesúhlasil, keďže v tej dobe z dôvodu neinformovania matkou nemal vedomosť o reálnych výdavkoch na maloleté deti a tieto nie sú mu známe stále. Matka namietala predovšetkým rozdielnu výšku výživného na mal. M., pričom sama v pôvodne podanom návrhu na zvýšenie výživného navrhla práve pre M. nižšiu sumu, resp. nepomerne zvýšila výživné na mal. E. a Q.. Rovnako tak na pojednávaní bola opäť suma na mal. M. nižšia ako na staršie dve deti. Preto nerozumie dôvodom, prečo matka zrazu žiada na všetky 3 deti rovnakú výšku výživného. Pokiaľ matka spochybnila fakt, že hradil deťom riadne denný tábor, ktorého sa zúčastnili, doložil kópiu faktúry. Nie je pravdou, že by nebol ochotný prispievať na mimoriadne výdavky detí, prispel na matrac a školné vo výške 75 eur, na zubára 47 eur, prvé sv. prijímanie M. 100 eur. Žiadne ďalšie finančné prostriedky od neho matka nežiadala, ak áno, žiadal predložiť odoslané správy či maily. Matka uviedla zvýšené výdavky na bývanie, ktoré však boli spôsobené neracionálnym a neekonomickým prístupom matky v danej situácii, keď sa napriek jej nepriaznivej situácii rozhodla stavať rodinný dom. Podnájom matka deklaruje ako dočasné bývanie, čo však bolo potrebné zohľadniť aj pri jeho výbere, najmä s ohľadom na výšku nájmu. Matka sa opiera o jeho životnú úroveň, avšak sama si môže dovoliť rodinný dom bez pôžičky. Pokiaľ matka spochybňuje podporu zo strany jeho rodičov, priložil čestné prehlásenie jeho matky o finančnej podpore (pôžička na vyplatenie úveru a rekonštrukciu kúrenia). Nie je pravdou tvrdenie matky, že jeho záujem o potreby maloletých detí je iba deklarovaný a nie je skutočný. Matka s ním o týchto záležitostiach nekomunikovala, o zvýšených potrebách sa dozvedel iba z návrhu a následného odvolania. S deťmi pritom komunikuje každý druhý večer telefonicky, takže sa vôbec nebráni komunikácii aj s matkou. Pokiaľ ide o finančné prostriedky 3.000 eur, tieto pôvodne ukladal v hotovosti v domácnosti, až na základe námietky matky na pojednávaní z dôvodu transparentnosti ich vložil na účet. Nebráni sa ani založeniu bankového účtu na mená detí, avšak z dôvodu nedôvery hospodárenia a nakladania s finančnými prostriedkami matkou by navrhoval vložiť tieto finančné prostriedky na vinkulované účty na mená detí, aby s nimi nemohlo byť nakladané rodičmi a tieto boli vyplatené deťom po dosiahnutí ich plnoletosti. Ako už uviedol v konaní, jeho mesačný príjem dosiahol výšku 1.865,27 eur z dôvodu covidových odmien, avšak nejde o fixnú a pravidelnú sumu a jeho riadny a reálny mesačný príjem predstavuje asi 1.650 eur. On si stále riadne plní vyživovaciu povinnosť k deťom a od októbra 2021 uhrádza zvýšené výživné vo výške 420 eur s doplatením zročného výživného vo výške 50 eur mesačne. Okrem toho deťom zakupuje oblečenie, obuv a iné potreby, keďže si z domácnosti matky k nemu okrem školských potrieb prinesú iba minimum vecí. Matka uvádzala, že po odpočítavaní nákladov na bývanie vo výške 599 eur z jeho príjmu 1.865 eur (čo ako už uviedol nie je jeho reálny mesačný príjem), mu zostáva na živobytie 1.266,27 eur, pričom matke po odpočítaní nákladov na bývanie zostane iba 152,32 eur. K uvedenému by však malo byť pripočítané aj výživné a zročné výživné od podania návrhu, ktoré riadne hradí, a teda na živobytie mu zostane 796 eur a matke naopak 622,32 eur. Príjem matky však nepredstavuje iba jej mzda vo výške 702,31 eur, ale aj prídavky na 3 deti (77,64 eur), ako aj daňový bonus. V jeho prípade po odpočítaní výdavkov na bývanie a výživného z jeho reálneho pravidelného príjmu 1.650 eur mesačne mu zostane suma 581 eur. Z tejto sumy hradí svoje ďalšie výdavky, ako aj potreby, oblečenie, voľnočasové aktivity a stravu deťom, keď sú v jeho domácnosti. Má vedomosť o tom, že matka sa zúčastnila napr. víkendového semináru Andyho Winsona, pričom jeden taký seminár sa pohybuje v sume 250 - 350 eur. Dodal, že pokiaľ matka napadla fakt, že po prípadnom odstávaní sa

do B. si dovoľí hradiť náklady na dom, v ktorom by mali deti tráviť s ním čas iba 2 víkendy v mesiaci, pre uvedené sa rozhodol, keďže ide o nehnuteľnosť, ktorá stále predstavuje pre deti domov, v ktorom vyrastali 10 rokov a chce, aby deti mali zachovaný pocit istoty známeho prostredia a priestoru, ktorý majú rady a poznajú ho. Dopravné prostriedky jeho rodičov používa ako dopravné prostriedky do práce a na ceste za partnerkou. Motorku hlavne v čase jari až jesene z dôvodu znížených nákladov na dopravu a auto naopak hlavne pri trávení času s maloletými deťmi a v zime. Pokiaľ matka požaduje vyššiu finančnú participáciu na vyživovacej povinnosti z dôvodu jeho minimálnej osobnej starostlivosti, matka väčšinu ponúk o vyššiu mieru jeho osobnej starostlivosti o deti odmietla, dokonca radšej ponechala deti celý deň bez dozoru, v čase keď bola v práci, než by mali deti tráviť s ním čas mimo určených víkendov.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky maloletých detí písomne nevyjadril.

5. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k mal. M. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť, vo výroku o nedoplatku na zročnom výživnom u maloletých detí a v závislom výroku o náhrade trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Vo výroku o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k mal. E. a k mal. Q. odvolanie nebolo podané, preto v tejto časti je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

7. Matka v odvolaní namietala rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zvýšenia vyživovacej povinnosti otca k mal. M.. Taktiež namietala u maloletých detí počiatok doby zvýšenia vyživovacej povinnosti, ktorý mal nastať od podania návrhu, čo bol 12. máj 2021. Rovnako namietala vyčíslenie nedoplatku na zročnom výživnom u maloletých detí a napadla aj výrok rozsudku ohľadne zaviazania otca podieľať sa na zvýšených mimoriadnych jednorazových výdavkoch na maloleté deti.

8. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine).

9. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa zmenia pomery. Uvedené ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane dieťaťa, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom jeho odôvodnených potrieb, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením príjmu, prípadne pribudnutím alebo ubudnutím ďalších vyživovacích povinností.

10. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb v spoločnosti - deťom. Povinnými subjektmi sú rodičia dieťaťa.

11. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež poskytovaním vecných plnení. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Zároveň sú však bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pri rozhodovaní o výživnom je nevyhnutné uvažovať tiež o potrebách vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne o potrebách celkom náhodných, uspokojenie ktorých vyžaduje spravidla vyššie náklady.

12. V predmetnej veci z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodované rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 15. februára 2019, č.k. 4P/69/2018-29, ktorým bolo manželstvo rodičov rozvedené a súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu každého dieťaťa sumou 100 eur mesačne. Zároveň sa rodičia dohodli o styku otca s maloletými deťmi počas týždňa, vianočných, novoročných a veľkonočných sviatkov a počas letných prázdnin. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 1. marca 2019. Hoci rozsudok neobsahuje odôvodnenie, a teda údaje o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch rodičov, z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že v čase rozhodovania mala mal. E. X rokov a mal. Q. necelých X rokov, navštevovali základnú školu v B., v ktorej sa stravovali, navštevovali záujmové krúžky v rámci školy bez poplatkov. Mal. M. mala necelých X rokov a navštevovala materskú školu v B., kde matka hradila stravu a poplatok za výučbu anglického jazyka (10 eur mesačne). V tej dobe všetci bývali v rodinnom dome, ktorý sa rekonštruoval, rodičia spoločne splácali hypotekárny úver v sume 428,96 eur mesačne a hradili poplatky za domácnosť. Matka v tej dobe pracovala ako osobná asistentka a dosahovala mesačný príjem cca 655 eur. Otec pracoval ako X. a jeho mesačný príjem bol cca 1.320 eur.

13. V súčasnosti má mal. E. XX rokov a navštevuje X. ročník základnej školy, mal. Q. má XX rokov a navštevuje X. ročník základnej školy. Maloleté deti sa stravujú v škole, majú bežné výdavky zodpovedajúce ich veku a navštevovaniu školy, t.j. výdavky na ošatenie, obuv, školské potreby, stravu, voľnočasové aktivity. V súvislosti s problémami s vyprázdňovaním u mal. E. a mal. Q. má matka zvýšené výdavky na probiotiká, vitamíny, ovocie a pod. Mal. M. v súčasnosti navštevuje X. ročník základnej školy, stravuje sa v školskej jedálni a rovnako ako jej sestry má problém s vyprázdňovaním, preto má zvýšené výdavky na probiotiká, prípadne chlorelu. Po vyučovaní navštevuje školský klub detí. Z dôvodu dyslexie a dysgrafie maloletá navštevuje CPPPaP v Z., v škole má z tohto dôvodu úľavy. Maloleté deti nenavštevujú platené krúžky, mali by záujem o tanečný alebo gymnastický krúžok.

14. Matka naďalej pracuje ako H. Jej príjem predstavuje cca 702 eur mesačne. V marci 2021 sa matka odsťahovala s deťmi do podnájmu v Z. za ktorý platí mesačne 550 eur. Poberá prídavky na 3 deti a daňový bonus, kúpila pozemok od svojich rodičov a plánuje stavať rodinný dom. Rodičia si vyporiadali BSM, otec maloletých detí sa stal vlastníkom rodinného domu a matke vyplatil z titulu vyporiadania BSM sumu 75.000 eur. Matka má výdavky súvisiace so stravovaním, ošatením, obuvou detí, platením ich školských potrieb, stravou v škole, hygienou, vitamínmi, ako aj voľnočasovými aktivitami detí. Výdavky jej vznikli pri zariaďovaní bytu, do ktorého sa presťahovali, keď deťom kúpila skrine, písacie stolíky.

15. Otec maloletých detí naďalej pracuje ako X.. Jeho priemerný zárobok sa zvýšil a tento v súčasnosti predstavuje cca 1.650 eur. V období pandémie bol tento priemerný mesačný zárobok vyšší, v sume 1.865 eur, keďže boli otcovi vyplácané covidové príplatky. Otec býva v rodinnom dome, ktorého sa stal výlučným vlastníkom na základe dohody o vyporiadaní BSM, spláca hypotekárny úver vo výške 399 eur mesačne, platí poplatky súvisiace s domom vo výške cca mesačne 200 eur, sebe a deťom hradí poisťky. Okrem výživného, ktoré v súčasnosti platí už vo zvýšenom rozsahu spolu v sume 420 eur, zároveň spláca zročné výživné po 50 eur mesačne, podľa potreby prispieva deťom na zakupovanie oblečenia, obuvi a iných potrieb detí, príp. iných mimoriadnych výdavkov.

16. V danej veci súd prvej inštancie správne skonštatoval, že od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti. Odvolací súd sa stotožnil, s poukazom na konštatovanú zmenu pomerov u maloletých detí ako aj rodičov, že tak u mal. E. a Q., vo vzťahu ku ktorým nebol rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý, ale aj u mal. M. bolo dôvodné zvýšenie vyživovacej povinnosti, a to na sumu 120 eur mesačne. Aj odvolací súd považoval toto zvýšenie výživného na mal. M., v kontexte všetkých uvedených skutočností za zodpovedajúce tak veku a potrebám X-ročného dieťaťa, navštevujúceho X. stupeň základnej školy, keď náklady u tohto dieťaťa nie sú zvýšené mimoriadnymi výdavkami na krúžkovú činnosť, zdravotnú starostlivosť a pod., ale aj za zodpovedajúce zárobkovým pomerom, schopnostiam a možnostiam povinného rodiča. V tejto časti odvolací súd nevzhliadol za dôvodné odvolanie matky, že výživné aj u mal. M. má byť rovnocenné s výživným jej starších sestier, ktoré už navštevujú X. stupeň základnej školy, sú teda vekovo staršie a majú vyššie výdavky nielen na stravu, ošatenie, obuv, školské potreby, ale aj na voľnočasové a iné potreby.

17. Preto v tejto časti výroku I. odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Vzhľadom k tomu, že bola dôvodnou námietka matky, že v danej veci podala návrh na zvýšenie výživného dňa 12.05.2021 a nie 13.05.2021 ako uviedol súdu prvej inštancie, odvolací súd v potvrdzujúcom výroku v tejto časti spresnil účinnosť doby zvýšenia výživného na všetky maloleté deti a túto uviedol správne odo dňa, kedy bol návrh na zvýšenie výživného v danej veci skutočne podaný, t.j. že účinnosť zvýšenia vyživovacej povinnosti otca nastáva od 12.05.2021.

18. Odvolací súd zároveň uvádza, že pokiaľ súd v danej veci aj procesne pochybil pri vyhotovení zápisnice o pojednávaní a čiastočne opravil svoje pochybenia v samotnej zápisnici vykonaním opravy, tieto procesné pochybenia nemajú za následok potrebu zrušenia napadnutého rozhodnutia. Nedôvodnou je aj námietka matky, že kolízny opatrovník, zastúpený na ďalšom pojednávaní inou osobou ako na predchádzajúcom pojednávaní, nemal oprávnenie prispôsobovať alebo meniť návrh kolízneho opatrovníka podľa prebiehajúceho konania. Kolízny opatrovník, ustanovený na zastupovanie maloletých detí v konaní v zmysle § 31 ods. 2 Zákona o rodine koná prostredníctvom poverených pracovníkov, ktorí sa môžu na základe splnomocnenia zastupovať v rozsahu, v akom je dané oprávnenie za účastníka (maloleté deti) konať (R 17/1987).

19. Dôvodným však odvolací súd považoval odvolanie matky vo výroku o nedoplatku na zročnom výživnom, keď aj odvolací súd nepovažoval za správne a v súlade so zákonom rozhodovať o nedoplatku na zročnom výživnom pre 3 maloleté deti v jednej sume a rovnako aj splátky na výživnom na deti určiť jednou mesačnou splátkou, keď takéto rozhodnutie je aj nevykonateľné. Navyiac je neprípustné vyhlásený rozsudok na pojednávaní v časti celkovej sumy nedoplatku na zročnom výživnom uviesť v samotnom vypracovaní rozsudku, na základe opravy, už inou sumou, ako bola vyhlásená. Takéto pochybenie ohľadne nesprávnej sumy je v zásade možné opraviť iba vydaním opravného uznesenia. V danom prípade bolo potrebné, aby súd prvej inštancie v prvom rade vyčíslil nedoplatok na zročnom výživnom od podania návrhu, t.j. od 12.05.2021 do rozhodnutia súdu prvej inštancie u každého dieťaťa zvlášť, u každého z detí aj s rozhodnutím o spôsobe zaplatenia nedoplatku na zročnom výživnom, pričom svoje rozhodnutie bol súd prvej inštancie povinný aj riadne zdôvodniť. V odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne nedoplatku na zročnom výživnom (odsek 34 rozsudku) nie je totiž zrejmé, aký je nedoplatok zročného výživného u každého z detí a na základe akého výpočtu k tomu súd dospel, pričom v odseku 35 odôvodnenia rozsudku súd uvádza inú celkovú výšku nedoplatku na zročnom výživnom (pôvodne vyhlásenú - 480 eur), ktorá bola vo vyhotovení rozsudku už uvedená v inej (opravenej) sume - 545,50 eur. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti nedoplatku na zročnom výživnom u maloletých detí je tak nepreskúmateľné a odvolaciemu súdu nezostávalo iné, ako v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie si po vrátení veci zabezpečí od rodičov podklady o platení výživného zo strany otca, keď je zrejmé, že otec po rozhodnutí súdu prvej inštancie už platil výživné u všetkých detí vo zvýšenej sume a splácal aj nedoplatok a následne súd prvej inštancie rozhodne o nedoplatku na zročnom výživnom u každého dieťaťa zvlášť a rovnako aj o spôsobe jeho zaplatenia tak, aby tieto výroky boli vykonateľné a zároveň svoje rozhodnutie aj riadne zdôvodní.

20. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí rozhodne aj o trovách celého konania, keď odvolací súd zrušil rozsudok aj vo výroku o náhrade trov konania, ktorý je výrokom závislým.

21. Pokiaľ ide o odvolanie matky ohľadne výroku III., ktorým sa otec zaviazal podieľať na zvýšených mimoriadnych jednorazových výdavkoch spojených so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou maloletých detí, v tejto časti odvolací súd odvolanie matky podľa § 386 CSP odmietol. V danom prípade nemožno matku maloletých detí považovať za osobu oprávnenú podať odvolanie, keďže rozhodnutie vydané v tejto časti nie je v jej neprospech. Ide o záväzok otca podieľať sa na mimoriadnych výdavkoch maloletých detí, ktorý záväzok nebol zohľadňovaný pri výške vyživovacej povinnosti, resp. rozhodovaní o zvýšení výživného otca na maloleté deti. Rozhodnutím v tejto časti matke nevznikla žiadna ujma (ani formálna, ani materiálna) a nijakým spôsobom matku neznevýhodňuje ani nezhoršuje jej právne postavenie.

22. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu.